

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Liepa — July 8, 1964

Nr. 78

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TELYDI JUOS SĖKMĖ LIETUVIŠKOJE MISIJOJE!

PRIEŠRINKIMINĖS NUOTAIKOS

SENATORIAUS DIRKSENO SUTIKIMAS RESPUBLIKONŲ KONVENCIJOJE BŪTI GOLDWATERIO "KRIKŠTO TĖVU" PRIMENA AMERIKOS POLITIKŲ POLINKĮ Į KOMPROMISUS, KURIAIS IR LABAI GRIEŽTA PRIEŠRINKIMINĖ KOVA BAIGIAMA VIENYBĖS ATSTATYMU. — GOLDWATERĮ NUO NOMINACIJOS GALETŲ SULAIKYTI TIK STEBUKLAS.

Vytautas Meškauskas

Illinois senatoriaus Everett McKinley Dirkseno sutikimas pasitolyti respublikonų konvencijai partijos kandidatų į prezidentus Arizonos senatorių Barry M. Goldwaterį buvo pati įdomiausia paskutiniųjų dienų Amerikos vidaus politinio gyvenimo naujiena. Mat, vienas pagrindinių Goldwaterio kandidatūros priešininkų argumentų buvo tas, kad jis balsavęs prieš vadinamas pilietines teises, kurios ketvirtadienį, gavusios prezidento parašą, tapo federaliniu įstatymu. Tuo tarpu Dirksenas yra laikomas to įstatymo šalininku. Jam priskiriamas nuopelnas, kad tas įstatymas iš viso buvo praveistas, nes be dalies respublikonų senatorių balsų nebūtų buvę galima nutraukti amžinių diskusijų-filibusterio. Dirksenas įnešė eilę patalsų, kurios buvo priimtinos respublikonams ir tokiu būdu įgalino to įstatymo pravedimą abiejų partijų balsais. Kodėl dabar tas geriausias senato oratorius ir respublikonų mažumos senatės vadas pasisakė už Goldwaterio kandidatūrą?

Pasak Dirkseną, Goldwateris laikas, kad to įstatymo 2 ir 7 skyrių nuostatai, tvarką patalpų išnuomavimo bei darbininkų samdymo reikalus, neleistinai suvaržo paskirų asmenų teises ir tuo būdu prieštarauja konsti-

tucijai. O jei taip, tai senatoriaus pareiga yra balsuoti prieš tokį įstatymą. Goldwateris taip ir padaręs, nepaisant to, kad politiškai gal jam ir būtų naudingiau balsuoti už jį. Tačiau Goldwateris, pagal Dirkseną, išrinktas prezidentu žadą įstatymą pildyti iki teismas išaiškins jo teisėtumo klausimą. Tokiubūdu ginčai dėl to įstatymo buvo tik korektiškas nuomonų pasikeitimas, įprastas demokratinei tvarkai, ir Dirksenas neturįs jokio "sąžinės griaužimo" dėl Goldwaterio siūlymo į prezidentinius kandidatus.

Paliekant tą visą gražbylęstę nuošalią ir galvojant praktiškos politikos terminais, Dirksenas ir neturėjo kito pasirinkimo, kaip tik įlipti į Goldwaterio rinkiminę vežimą. Nes, nepaisant visokių aiškinimų, kad Goldwateris neturi masinio pasisekimo, ištikro jis per įvykius pirminius rinkimus surinko 2,147,993 balsus t. y. 47,7% visų balsavusių, tuo tarpu Rockefelleris 28% ir gub. Scrantonas 5,1%. Tokiu būdu respublikonai faktinai neturi geresnio savo kandidato. Aš noriu pabrėžti žodį savo, Mat, kas liečia partijos reikalus, Goldwateris visados buvo beveik 100% lojalus savo partijai, nors amerikiniuose sistemoje tai nėra bū-

Sen. B. Goldwater

tina. Taip vadinamų "rytų liberalų" noras primesti partijai kitą kandidatą iš kalno neturėjo pasisekimo, nes jie neturi kitos populiaros asmenybės ir siūlant kitą, daugiau kalbama apie Goldwaterio blogiasias puses, negu jų kandidato gerasias. Toks "neigiamas priėjimas" daugelį respublikonų politikų profesionalų tik papikntino.

Lietuviai prisidės prie respublikonų programos nustatymo

Lietuvių kongreso Washingtono metu lietuviai respublikonai lankėsi pas Respublikonų Nacionalinio Komiteto Tautybių Sky-

Bet kokias galimybes turi Goldwateris, jei jis ištikro, kaip dabar atrodo, bus nominuotas? New York Times komentatorius James Reston, kuris Goldwaterio nemėgsta, aiškina, kad Amerikoje iki šiol galiojo nerašyta taisyklė, kad abi partijos mažai kuo skiriasi principiniuose klausimuose, rinkimuose nulemdavo daugiau asmenybės, negu programa. Goldwateris graso tą taisyklę sunaikinti, apie save telkdamas visus tuos, kurie yra nepatenkinti dabartine įvykių raida, yra priešingi federalinės valdžios kišimui į visą gyvenimo sritį ir nori daugiau tautinės užsienio politikos. Jis graso partiją susieti su tam tikra ideologija.

Respublikonai, susidedami su Goldwateriu, anot Restono ir kitų panašių komentatorių, rizikuoja kone visai pražudyti savo partiją. Iš kitos pusės, ir Restonas sutinka, kad dabartine būkle yra nepatenkinti ir respublikonų ir demokratų tarpe. Dirkseno iškilimas į Goldwaterio kandidatūros "krikšto tėvus" tačiau parodo, kad Amerikos politikai moka naudotis kompromiso institucijos geromis pusėmis ir į rinkimus respublikonai gali išeiti kaip vieninga partija.

Žinia, ir vieninga respublikonų partija šiuo metu nesudaro didelį pavojų Johnsono perrin-

kimui, Kraštas pergyvena ūkinio gerbūvio laikotarpį ir tokiu atveju esamai administracijai duodama galimybė pavaldyti ir sekančią kadenciją. Tiesa, politikoje nėra nieko negalimo. Kai kurie smūgiai ūkinei būklei ar užsienio politikos laukuose gali visą padėti per vieną naktį apversti aukštyn kojom.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* VALSTYBĖS DEPARTAMENTO PAREIGŲ atmetė Castro taikos pareiškimus, perduotus per pasikalbėjimą su vienu amerikiečių laikraštininku.

Aiškina, kad Castro savo tokiais pareiškimais siekęs išvengti tolimesnio spaudimo iš numatomos užsienio reikalų ministrų konferencijos. Kubos ūkiui smunkant ir Maskvoje matant, kiek brangus yra Castro režimo išlaikymas, buvo griebtasi bandymo, nesulaukusio teigiamo atgarsio.

Valstybės Departamente vyraujanti nuomonė, kad iš Castro pusės turėtų pasirodyti teigiami veiksmai. Žodžiai nieko neįtikina.

* GUB. SCRANTONAS pareiškė reikalausius, kad respublikonų platformoje būtų aiškiai pasakyta už naująjį civil. teisų įstatymą.

Kaip žinia, sen. Goldwateris pasisakė abejojęs dėl to įstatymo konstitucingumo.

* RUMUNJA kas kart labiau tolsta nuo priklausomybės Maskvai. Min. pirm. pavad. Apostol, lankydamasis Vienoje, pareiškė kad "centralizuota kontrolė yra

VIRŠUJE: Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė su vadovais išvykstant į Australiją. Stovi iš kairės: išvykos rengimo komiteto pirmininkas inž. Valdas Adamkavičius, rinktinės vadovas ir treneris V. Grybauskas, krepšininkai Edvardas Šlamčinskas, Andrius Adzima, Larry Jesevičius, William Sedlickas, Edmundas Šilingas, Edvardas Modestavičius, Algis Varnas, Algis Jankauskas, Valdemaras Bazėnas, Frank Čekauskas ir Algis Motiejūnas. Rinktinė išskrido į Australiją liepos 7 d.

News Palladium nuotrauka

priešinga socialistinių kraštų bendradarbiavimui." Jis taip pat pirmą kartą viešai užakcentavo, kad Rumunijos pastangos savarakiškai siekti prekybinių ir kultūrinių ryšių praplėtimo su Vakarų kraštais neatitinka Maskvos norams.

* GRAIKIJOS VYRIAUSYBĖ atmetė prez. Johnsono kvietimą ir siūlymą tiesioginiai tartis su Turkijos vyriausybe Kipro klausimui išspręsti.

* SOVIETŲ SĄJUNGOS VYRIAUSYBĖ pareiškė protestą dėl Tschombės paskyrimo Kongo premjeru. Tas klausimas būsiąs iškeltas JTO Saugumo Taryboje, kaip kelių pavojų taikai...

* AUGANTI SEN. DIRKSENO itaka respublikonų partijoje aiškina jo sėkmingomis pastangomis siekti vieningos ir visiems priimtinos partijos platformos ir visais būdais išvengti kai kur pranašaujamo partijos skilimo.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS
APEIGOS NEW YORKE

Pagal JAV Kongreso 1959 nutarimą prezidentas L. B. Johnsonas birželio 18 pasirašė proklamaciją, skelbiančią šiais metais Pavergtųjų Tautų Savaitę liepos 12-19 dienomis ir kviečiančią visus JAV gyventojus Pavergtųjų Savaitę atžymėti atitinkamomis apeigomis bei veikla, atnaujinti savo pasižventimą visų tautų valstybinės nepriklausomybės ir asmens laisvės siekimams.

Dėkingas JAV Prezidentui už Pavergtųjų Tautų Savaitės paskelbimą ir už pareiškimą, kad Jungtinės Valstybės "yra tvirtai įsipareigojusios laisvės ir teisingumo reikalui visur", Pavergtųjų Seimas drauge su sovietų pavergtų tautų draugų ir tų kraštų kilmės amerikiečių organizacijomis yra numatęs New Yorke šio Pavergtųjų Tautų Savaitės programą:

1. Liepos 12 d.: (a) 10:00 val.

kardinolo F. Spelmano vadovaujamos katalikų pamaldos Šv. Patriko katedroje su prel. J. Balckno pamokslu; (b) Šv. Jono bažnyčioje protestantų pamaldos 10:00 val.

2. Liepos 12 d. 12:15 val. p. p. (tuoju po pamaldų) Pavergtųjų Seimo narių-valstybių vėliavų pakėlimas prie Pavergtųjų Seimo patalpų First Ave., tarp 44 ir 45 Str., priešais Jungtinių Tautų rūmus.

3. Liepos 13 Pavergtųjų Tautų Savaitės apeigos prie City Hall 12 val.

Visose šiose Pavergtųjų Tautų Savaitės apeigose nuoširdžiai kviečiami kuo gausiau dalyvauti New Yorko, New Jersey ir Connecticuto lietuviai, Moterys, kurios turi, prašomos dėti tautinius drabužius.

Lietuvos Delegacija Pavergtųjų Seime.

Neklaūžada vaikas...

E. Čekienė

ALT S-gos Sekretorė

GOLDWATERIS, SCRANTONAS AR "JUODAS ARKLYS"? K. S. KARPIUS

Prezidento rinkimai įvyks lapkričio 3 d. Iki to laiko vyks smarkios varžytinės tarp demokratų ir respublikonų partijų kandidatų. Dabar prasideda kandidatų atrinkimas. Respublikonai renka si į San Francisco liepos 13 d., kur jų konvencijoje bus nominuotas partijos kandidatas į prezidento postą. Ar tai bus Arizonos senatorius Goldwateris, ar Pensilvanijos gubernatorius Scrantonas, ar koks nežinomas "juodas arklys"?... (Demokratai suvažiuos į Atlantic City rugpjūčio mėnesį.)

Šiais metais respublikonų partijoje kandidatų varžytinės į prezidento postą aiškiausiai įrodo, kad šiame krašte pilietis, užsigeidęs tapti prezidentu, gali to siekti, neatsižvelgiant partijoje turimų nuopelnų ar pirmenybių. Kalbant apie pirmenybes, jų reikšmę valdžiai nusako šie įvykiai: 1952 metais tikėjosi ir privalėjo būti nominuotas žymiausias respublikonų partijos senatorius Taftas, konservatyvus, rimtas valstybininkas. Grupė respublikonų staiga pasivėlė ge-

nerolą Eisenhowerį, kuris tuo metu dar nežinojo, ar kandidatuoti už demokratų ar respublikonų partiją. Prieš Taftą buvo paleisti gandai, kad dėl jo pasaulėžiūros jis jokių būdu negalės rinkimų laimėti.

1960 metais demokratų partijoje jaunas senatorius John F. Kennedy, užsimojęs tapti prezidentu, su šeimos ir artimųjų palaikymu įsileido į valdžią ir varžantis su pirmaeiliumi partijoje asmeniu ir žymiu senatorium Lyndon Johnsonu, nustumė jį į šalį. Nors ir jauno senatoriaus rėmėjų neigtas ir pažemintas, jis priėmė pasiūlymą būti viceprezidentu ir, likimo dėkimu, tapo prezidentu.

Dėl prezidento Kennedy nužudymo, šiomet demokratų partijoje prezidento kandidatas jau iš anksto žinomas, dėl to nebus ir jokių varžytinių. Buvęs viceprezidentas, prezidentą nužudžius ar jam mirus, išbaigė jo terminą, paprastai nominuojami prezidentu.

Respublikonų partijoje jau pernai lenktynėms už kandidato vie-

New Jersey aktyvus veikėjas Izabelė ir inž. Vladas Dilia prie Lietuviškojo kryžiaus Pasaulinėje Mugeje New Yorke.
V. Maželio nuotrauka

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER ATOSTOGAS
GARSIAJE CAPE COD-OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANŖŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Šiomet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą.

Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius vasarajimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ. 87 East Bay Rd., Osterville Cape Code, Mass. Marija Jansonienė tel. 428-8425.

Rockefelleriui atsakius toliau palaikyti savo kandidatūrą, Goldwateris neliko vienas, į lenktynes įstojus Pensilvanijos gubernatoriui Scrantonui. Kadangi Goldwateris balsavo prieš pilietinių teisių įstatymą Senate, Scrantonas, laikydamas tą įstatymą svarbiu ir reikalingu, panaudojo tą faktą Goldwaterio neigimui, tikėdamas tuo atitraukti nuo jo kai kurių valstijų delegatus. Bet taip neįvyko.

Goldwaterį smerkia ir neigia kairioji spauda ir įvairūs liberalai neva dėl balsavimo prieš įstatymą, tačiau už to kyšo jų baimė, kad Goldwateris, išrinktas prezidentu, galėtų išardyti pataikaujančių Kremlui gūžtas Washingtonė.

Iš kitos pusės, rimtesnė spauda priekaištauja Scrantonui, kad jis neskelbia kraštui savo politinių principų, bet atakuoja savo partijos žmogų.

Ambasadorius Henry Cabot Lodge, atsistatydinęs iš ambasadoriaus vietos Viet Name, atskubėjo Scrantonui į talką prieš Goldwaterį. Jis sako į prezidentus nekandidatuosias.

Henry C. Lodge yra vaikaitis senos, garsios Massachusetts valstybininkų eilės. Jo senelis, senatorius Lodge, buvo labai prielankus Lietuvai I pasaulinio karo metu, rėmė senatė Lietuvos pripažinimą.

LB NEW JERSEY
APYG. PADĖKA

Lietuvių Bendruomenės New Jersey Apygardos Valdžya, sužavėta ir sužadinta didele parama ir paslaugumu Lietuvių Dienai birželio 21 Royal Gardens parke, Rahway, N.J., reiškia savo nuoširdžią padėką programos vykdytojams: Elizabetho, Kearny, Lindeno, Newarko šeštadieninių mokyklų mokinėjams ir jų mokytojams Newarko jauniems vyčiams ir jų vadovui L. Stukui; Elizabetho skautėms ir jų vadovei Lorai Bartytei; New Jersey tautinių šokių ansamb-

liui ir jo vadovei D. Vaičiūnaiteli; programos vadovei R. Barauskaitei ir T.T. Pranciškoniams už dovanotas knygas; programos vykdytojams, atgaivą parūpinusiems New Jersey gydytojams; lėmėjimų fondo mecenatams; bufetą aprūpinusiai skaniai lietuviška duona ir skaniais pyragais Kupinskių kepykla (Lithuanian Bakery) Elizabeth; bufetą šeiminiškėms; baro vadovo talkininkams; garsiajai lietuvių trenirė Z. Zapasnikui ir pranešėjui A. Kačanauskui bei visiems kitiems savo darbu ar auka prisidėjusiems, taip pat visiems Lietuvių Dienos mielėms svečiams -- ačiū.

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

TAIGI, UGNIMI DARYTAS... TAI KAS IŠ TO?

Stroh's yra skoningesnis, štai kas. Dageiliui žmonių ugnimi darymas reiškia švaresnį, šviežesnį skonį, specialų nuo briaunos iki dugno skonį. Kiti negali to išreikšti žodžiais. Bet visi Stroh mėgėjai sutinka... nes jie pasirenka ugnimi darytą skonį!

Stroh's

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI ŠIAS NAUJAI PASIRODŽIUSIAS KNYGAS:

- Vytautas Alantās — 9 dramų veikalai 5 dol.
 - Pulgis Andriūšis — Purienos po vandeniu — 1.50 dol., kietais virš. — 2 dol.
 - A. Šapoka — Senasis Vilnius — 5 dol.
 - J. Kralikauskas — Mindaugo nužudymas — 3 dol.
 - K. Bradūnas — Sidabrinės kamanos — 2 dol.
 - J. Ignatonis — Lūžiai — 3 dol.
 - A. Tyruolis — Metų vinčiai — 3 dol.
 - R. Spalis — Angelai ir Nuodėmės. Kietais viršeliai — 2 dol. Minkštais — 1.50 dol.
 - Aloyzas Baronas — Saulės grįžimas, novelės — 1.50 dol.
 - Juozas Mikuckis — Derliaus Vainikas — eilėraščiai — 3 dol.
- Visa eilė kitų anksčiau pasirodžiusių knygų, albumų, poezijos rinkinių.

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

TAFTO PATARIMAS

Kongreso atstovas Robert Taft, Jr., ryšius su prezidento deklaracija, skelbiančia liepos 12-18 d. Pavergtųjų Tautų Savaitę, pasakė kalbą Kongrese, pabrėždamas, kad tuo metu, kai amerikiečiai džiaugiasi individualiomis laisvėmis laisvoje visuomenėje, kiti, mažiau laimingi, privalo tvarkyti savo gyvenimą žiauriose totalitarinės vyriausybės santvarkoje.

"Tokiais laikais, kokiais dabar gyvename, mes Jungtinės Valstybės privalome palaikyti tų žmonių viltį ne tik patvirtinant, bet ir suaktyvinant mūsų pačių gilią pasiryžimą tų kraštų išlaisvinimui. Tame klausime neturi būti vietos pasitenkinimui savo padėtimi, lygiai kaip nėra pagrindo sumažinti budrumą," pasakė R. Taft, Jr.

Toliau savo kalboje jis ragino JAV prezidentą aiškiai pareikšti, kad pavergtųjų kraštų išlaisvinimo problema yra viena pagrindinių ir kad pavergtųjų tautų negalima palikti savam likimui.

Jis taip pat teisingai pastebėjo, kad šiuo metu ten, kur į Ameriką žiūrima su viltimi ir lūkesčiais, yra atsiradę abejonių, siejamų su Amerikos užsienio politika, kuri yra nužymėta daugiau palniavomis, kiek jos aiškumu.

Kongreso atstovas R. Taft, Jr. savo kalboje ypatingą dėmesį kreipė į prezidentūros poziciją šiame klausime, nes užsienio politika kaip tik daugiausia nuo jo ir priklauso. Jis ragina atstatyti prezidentūros prestižą šiuo ypatingai svarbiu klausimu būtinai ir ryžtinga akcija jau dabar, kad suteiktų tikrąją prasmę "instinktyviam amerikiečių humanitarizmui".

Negana to, R. Taft, Jr. nurodo, kad pavergtųjų tautų išsivairiavimas krašte taip pat privalo prisidėti savo darbu, kad paveiktus ir įtikinus Prezidentą, kad yra būtina tiesi ir veiksminga akcija.

Pastebėjęs tvirtą išsivairiavimą paramą reikalaujant įsteigti Senate pavergtųjų tautų komitetą ir įkurti Laisvės Akademiją, jis kviečia visus nepalaujamai veikti į Baltuosius Rūmus ir kongresą savo kraštų laisvės bylai suaktyvinti.

Aiškesnės politikos pavergtųjų tautų atžvilgiu reikalavimas, be abejo, neatsieks norimo tikslo, jei nebus jaučiamas tam reikalingi organizuotiesiems užnugaris.

Tam užnugarui sudaryti bandoma suteikti ir galimai prieinamesnės sąlygos, ypatingai šiais rinkiminiais metais, Respublikonų partija, savo konvencijos išvakarėse, kreipiasi į tautybių grupių vadovaujamus asmenis ir spaudą, prašydami paramos ir patarimų. Tai sveikintini ženklai, kurie turėtų persimesti ir į demokratų partijos vadovybę.

Nuo mūsų organizuotumo, nuo mūsų sugebėjimo atsakyti į visus keliamus klausimus, nuo mūsų organizuotos iniciatyvos priklausys ir įtaka R. Taft, Jr. išsklaidyti klausimui išspręsti. Amerikiečių politinės vadovybės žmonės jau dabar nori žinoti, ar toje politinėje kovoje už aiškesnę ir mūsų tikslams palankesnę užsienio politiką busime aktyviais kovotojais ar tik -- stebėtojais. (J. Č.)

DĖL STRAIPSNIO "STAMBUS SMULKAUS MASTO ĮVYKIS".
(Dirva 67,68,69,71 ir 72 nr.)

V. Rastenis smulkiai išdėstė savo samprotavimus ir nuotykius apie 1934 m. birželio 7 d. įvykius Kaune. Tikrai iš "smulkaus masto įvykių" pasidarė stambus rašinys. Rašoma plačiai apie to įvykių dvarą besnįs asmenis: prof. A. Voldemarą ir generolą P. Kubilįnį.

Deja, nei prof. A. Voldemaro nei gener. P. Kubilįno mūsų tarpe nėra.

Apie bolševikų išvežto Rusijon prof. A. Voldemaro likimą žinių neturim, bet apie gen. P. Kubilįnį jau senokai buvo žinoma, kad laikomas baistose sąlygose Lubiankos kalėjime Maskvoje, beveik apakęs ir vos gyvas, todėl esu tikras, kad gyvųjų tarpe jo jau nebėra. Kadangi gener. P. Kubilįnį ir jo šeimą pažinau asmeniškai, jaučiu pareigą padaryti kai kuriuos patikslinimus bei pastabas:

1. Pirmiausia P. Kubilįnas buvo laikomas ne Raseinių, bet Panevėžio s.d. kalėjime.

2. Apie P. Kubilįno parašytą romaną sužinojau tik dabar iš V. Rastenio, Manau, kad daugeliui, kaip ir man tai buvo staigmena. Romano pavadinimas nenurodytas, nes anot, V.R. "sunku dabar prisiminti". Kyla abejonė, ar bendrai toks romanas buvo P.K. parašytas ir tuo labiau atspausdintas?

Reikalus, anot V.R. "mįslin-gas".

3. V.R. rašo: "1935 metų va-sarą, berods, gimnazičio pulkin,

R. Lankoronskio pastangomis, romanas buvo atspausdintas".

Tai grynas V.R. prasimany-mas: nei tokio gimnazičio, nei tokio pulkininko R. Lankoronskio Lietuvos kariuomenėje ne-buvo. Yra generalinio štabo pulk. Lankoronskis (dabar Paryžiuje), bet jo vardas ne R, bet Juozas ir jis joks gener. P. Kubilįno gimnaitis.

4. Dėl V.R. išsireiškimo "din-go irgi mįslin-gai" turiu paaiš-kinti štai ką: 1945 metų pabaigoje P. Kubilįnas su šeima gyveno Vokietijoje viename kaime, ang-lų zonoje. Prieš pat Kalėdas at-vyko vieną vakarą pas jį 2 uni-formuoti vyrai, vienas anglų ka-rio, kitas vokiečių policijos uni-formoje, ir pareiškė, kad atvy-ko kvieisti generolą, kaip lu-di-ninką, vieno buv. Lietuvoje ge-bietiskomisaro byloje ir parei-kalavo tuojau kartu su jais vyk-ti. Pasipriešinimo sąlygos bu-vo nepalankios, tai taip jie jį ir išsivežė. Jo žmona važinėjo ir telravosi vokiečių ir anglų poli-cijos įstaigose, bet visur gauda-vo atsakymą -- mes nieko neži-nome. Buvo kreiptasi į tuo metu anglų žvalgyboje tarnavusį lietu-vių kilmės majorą Poželą, bet ir jis pareiškė, kad Kubilįno jų ži-nioje nėra ir jis šiuo atveju nie-ko negalės padėti. Tai bolševikų agentų darbas.

V.R. baigia savo ilgą rašinį lyg nusistebėjęs, kad "apie Ku-bilįnį -- tyla". Turiu pasakyti, kad nevien apie Kubilįnį tyla; tyla apie daugelį žymių asmenų: Merkį, Mironą, Skučą, Rusteiką, Giedraitį, Povilaitį, Tamošaitį ir kt.

Bolševikai paskelbė tik kai ku-rių "prisipažinimus", pav.: to paties V. Rastenio, J. Deksnio, Kitų neteko skaityti.

R. Liormonas

LAIMĖJIMAI IR NESĖKMĖS WASHINGTONĖ (1)

V. RASTENIS

rybos kitur rengtiems kongre-sams.

Buvo žadėta (ar svajota?), kad kongreso išvakarėse bus spaudos konferencija: bus sukviešti di-džiųjų laikraščių, radijo, televi-zijos atstovai ir per juos bus paskleisti pranešimai apie lietu-vių kongresą, jo tikslus ir numa-tomus darbus bei žygius. Žinoma šiek tiek pažįstantieji vadinamą didžiųjų spaudą neturėjo illu-zijų, kad jos atstovai iš lietuvių kongreso išsinešų naujienų į pirmuosius puslapius, bet, ypač mačiusiems panašias spaudos konferencijas, sakysim, ankstes-niųjų sąskrydžių progomis, šio kongreso spaudos konferenci-ja buvo vistiek nesitikiama išvirkš-čia staigmena. Buvo pakenčiamas kiekis "gaivinančių skysčių", buvo daugiau kaip puskapis ren-gėjų ir ankstyvų kongreso daly-vių, bet nebuvo ... spaudos atsto-vų. Sako, buvo užsukęs iš vie-nos žinių agentūros reporteris - praktikas, o vėliau užklydęs dar vieno laikraščio sporto sky-riaus reporteris...

Ryšius su Chruščiovo kal-ba Štokoheime apie Pabaltijį, šmaikstų pareiškimą skubiai pa-rėngė mūsų jaunesnieji veikėjai (Lietuvių Jaunimo Antikoloniji-nės Lygos vardu) ir skubėjo nu-siųsti į tą spaudos konferenci-ją padalinti. Nebuvo kam dalinti... Nebuvo kam dalinti ir kongresi-nės informacijos (Press release) -- ir tų lapų pluoštas pasiliko ant stalo begulės, nei iš voko neišim-tas.

Atvirai kalbant, ir gerai, kad tas kongresinis pranešimas spau-dai nei nebuvo įteiktas. Nes iš-turinio galima įsitikinti, kad pra-nežimo rengėjai (net du informa-cijos specialistai amerikiečiai) nežinojo ir neturėjo ką spaudai bent kiek įdomaus pranešti. Svar-biausia "naujiene" pranešime be-esanti ta, kad ten ir ten, tada ir tada įvykstančio lietuvių kongre-so proga, buvęs prezidentas Ei-senhoweris parašė laišką "to An-thony J. Rudis of Chicago, the National Chairman of the Cong-ress"... Tas įžymaus piliečio ne-taip žyminiam piliečiui rašytas laiš-kas perduotas ištiesi. Informa-cijos specialistai stengėsi prane-šimą "suaktualinti" bent tuo, kad esą, Eisenhowerio laiškas paskel-biamas viešai kaip tik tuo metu, kada Chruščiovas įrašo švedams savo kalbomis apie Pabaltijį lai-mę jo valdžioj. Tačiau Eisenho-werio laiškas iš tikrųjų buvo ra-šytas anksčiau, negu Chruščiovas Švedijon atvyko, todėl pranešimo kūrėjams buvo didelis ir neai-singas vargas tik to laiško turin-čiu atremti Chruščiovo pareišk-imus. Tie vyrai, matyt, susi-vokė, kad Chruščiovas davė auk-sinę progą lietuvių kongresui pa-sireikšti taip, kad jo balso būtų verta paklausyti. Bet ką jie galė-jo daryti, jei "the National Chair-man of the Congress" savo gau-tam buvusio prezidento laiškui teikė daugiau reikšmės, negu tie-siogiam ir ryškiai motyvuotam atsikirtimui prieš Chruščiovą.

Jei spaudos konferencijoj bū-tų buvę spaudos atstovų, gal jiems būtų buvusi įteikta ir gražiai (an-glų kalba) išleista kongreso darbų programa su priedais: A. Rudžio

(National Chairman) politinis pa-reiškimas, tas pats D. Eisenho-werio laiškas A. Rudžiui, Atsto-vų Rūmų pirmininko John W. McCormacko laiškas A. Rudžiui, Illinois gubernatoriaus prokla-macija šio kongreso proga. Pro-grama išleista A. Rudžio ir žmo-nos lėšomis.

ALT valdybos nariai (bent keli) neprisimena nutarimo, kuriuo būtų buvusi įsteigta "National Chairman of the Congress" ins-titucija. Ir iš tikrųjų, kol kong-resas susiorganizavo, pirmi-ninkavo ir atidaromąją kalbą sa-kė ALT pirmininkas L. Šimutis, bet jis drauge su visa ALT valdy-ba kongresui vadovauti pakvietė penkių asmenų prezidentą. Pirm-am ir paskutiniam posėdžiui pir-mininkavo V. Abraitis, kitiems -- A. Devenienė, J. Stukas. Kongre-sui užbaigti vėl buvo pakviesta

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ JŪRŲ SKAUTIJOS SUAŽIAVIMAS CLEVELANDE

Birželio 27-28 d. d. Clevelande, Lietuvių Jūrų Skautijos veiklos gairėmis apsvartyti ir tolimesnės organizacinės formoms nustatyti, įvyko visuotinas jūrų skautų, jūrų skautėlių vienetų ir korp. Gintaras atsto-vų bei vadovų-ųjų suvažiavimas.

Kaip ir buvo tikėtasi, šis su-važiavimas pasižymėjo savo da-lyvių gausumu ir dideliu entu-ziasmu organizacinių klausimų sprendimuose. Suvažiavime gau-siai buvo atstovaujami Chicago, Bostono, Clevelando, Detroito, Toronto jūrų skautų vienetai ir korp. Gintaras, Los Angeles, dėl tolimos keliuonės suvažiavime bu-vo atstovaujama raštu. Bendrai, šiame visuotiniame jūrų skauti-jos suvažiavime dalyvavo 57 da-lyviai, kurių 54 deleguoti, turin-tieji teisę balsuoti jūrų skautų vienetų atstovai ir jūrų skautų tėvų komitetų nariai.

Šeštadienį, birželio 27 d. 2 val. p. p. Čiurlionio Ansamblio namuose, Lietuvos, Amerikos ir Jūrų Skautijos vėliavomis ir ju-rininių kodų išpuoštoje salėje, su-važiavimą atidarė jo šeiminin-kas, Clevelando jūrų skautų Klaipėdos vietininkijos vietininkas V. Petukauskas, kviesdamas suva-žiavimui pirmininkauti Lietuvos Jūrų Skautijos Vadą H. Stepatį. Pirmininkaujančio pavaduotoju išrenkamas Ed. Vengianskas, se-kretoriais D. Baltramonaitynė ir K. Butkus, Sveikintimų ir rezolucijų komisiją sudarė Alg. Aglinskis, J. Vaičiūrgis ir R. Kuprevičienė.

Suvažiavimo dienotvarkė buvo pradėta Tėv. J. Raibūžio specia-liai tam parašyta maldą, kurią perskaitė J. Kuprevičius.

Pirmojoje suvažiavimo dalyje buvo išklaustyti Jūrų Skautijos Vado, atskirų vadovybės pareigū-nų, jūrų skautų-čių vienetų atsto-vų ir korp. Gintaras pirmininko pranešimai. Iš pranešimų paaiš-kėjo, kad šiame suvažiavime at-stovaujami 549 jūrų skautijos nariai, 17 jūrų skautų, jūrų skau-čių ir korp. Gintaras vienetai, padaliniai. Atskirose vietovėse, jūriniam skautavimui entuziaz-mas esąs didelis, veiklos sąly-gos geros. Visi pranešimai su-važiavimo dalyvių buvo priimti ir užgirti.

Po pranešimų, išsamų prane-šimą padarė Jūrų Skautijos spe-

cialios komisijos, kuriai buvo pa-vesta tartis su LS Sąjunga dėl santykių sunormavimo, pirmi-ninkas Alg. Aglinskis. Jis savo pranešime nupasakojo ir doku-mentaliai parėmė visas dėtas pastangas ir padarytus derina-nuosius žygius ieškant kelių su-sitarti su LSS, kurie tačiau ne-davė jokių rezultatų. Visos pas-tangos nuėjusios veltui, nes nau-joji LSS vadovybė atmetusi pa-sitarimų principą, pakartotinai paneigė bet kokias administraci-nes teises jūrų skautų šakai.

Diskutuojant šį klausimą su-važiavimo dalyviai turėjo pro-gos plačiau pasisakyti, pareikšti savo nuomones ir, žvelgiant į ateitį, padaryti savo pasiūlymus. Ypač gražias mintis ir pasiūly-mus padarė diskusijose dalyva-vę Chicago, Clevelando ir Bos-tono jūrų skautų Tėvų komitetų atstovai Dr. K. Balukas, Mar-cinkevičius, Stempušis ir Utenis. Jie visi išsklė organizacinėje veikloje savarankumo būtinybę, ragino vadovus kreipti ypatingą dėmesį į skautaujantį jaunimą ir vienetų aktyvią veiklą.

Po gan ilgokai užsėmusių dis-kusijų ir išklausių visą eilę nuomonių bei konkrečių pasiū-lymų, buvo prieita bendra išva-da, kad šis suvažiavimas Clevelande turi aiškius sprendimus, liečiančius tolimesnį Lietuvių Jūrų Skautijos padėtį -- atstei-giama savaranki ir nepriklauso-ma nuo LSS Lietuvių Jūrų Skau-tija ar, be jokių savarankumo teisių, vėl įsijungiama į LS Są-jungos gretas. Pravedus tuo rei-kalu slapta balsavimą, iš 54 tu-rinčių teisę balsuoti suvažiavi-mo dalyvių, vienbalsiai (54 -- už, 0 -- prieš) buvo išreikšta jūrų skautų-čių vienetų vadovy-čių visuotinė valia ir padarytas sprendimas: Atsteigiama sava-rankiška Lietuvių Jūrų Skauti-ja. Buvo sudaryta statuto paruo-šimo komisija, į kurią įėjo Alg. Aglinskis, K. Butkus ir D. Bal-tramonaitynė. Kol bus priimtas statusas ir išrinkti Jūrų Skauti-jos valdomieji organai, suvaži-avimas įgalioja iki šiol buvusią jūrų skautijos vadovybę su jur. sktn. H. Stepatį priekyje ir to-liau eiti vadovaujamas pareigas.

8 val. vakaro, suvažiavimo šei-mininkai visus suvažiavimo da-lyvius pavalšino vakariene.

Suvažiavimą globojo Clevelando jūrų skautų-čių Klaipėdos vietininkijos vadovybė, kuri, tik-rai užsipelnė padėkos už pulkiai atliktus suvažiavimo paruo-šiamuosius darbus. Negalima ne-paminėti ir Clevelando jūrų skau-tijos rėmėjų Marcinkevičiaus, Petukauskienės ir visų kitų, ku-rie rūpinosi suvažiavimo dalyvių premimu, globa ir nakvyne. Jiems visiems priklauso šio su-važiavimo rengėjų ir dalyvių nuo-širdžiausia padėka. Vg.

LIETUVISKOS MUZIKOS RINKTINĖ FORTEPIJONUI

Kultūros Fondo leidinys -- gaidos fortepijonui su mūsų dainų ir koncertinė-mis kompozicijomis, liau-dies dainų ir šokių melodijomis.

Leidinio kaina -- 2 dol. Užsakykite per Dirvą!

IDILJA

Vyt. Maželio nuotrauka

Normandijos miestai per invaziją buvo sugriauti iki pamatų ir gyventojai turėjo ieškotis išsigelbėjimo bažnyčiose ir urvuose. Avranches miestelyje iš 12,000 gyventojų išlaisvintojai rado tik 35, Caen iš 32,000 tik 12,000 ir Saint-Lo, kuri buvo vadinamas griuvėsių sostine, iš 10,000 gyventojų liko tik 10. Bet šios kančios normandams buvo pasididžiavimu ir džiaugsmu tiems, kurie išliko gyvi. Viena moteris iš Isigny pareiškė generolui de Gaulle ten lankantis birželio 14 d. "Laikie bombardavimo aš netekau abiejų dukterų, bet dabar esu laiminga, kad mano tėvynė išlaisvinta." Nuotraukoje amerikiečių daliniai išlaisvintame Isigny miestelyje, kur rezistencijai vadovavo vietos klebonas Lecq (kalbasi su dviratinku).

JIE IŠSILAIPINO... (5)

Reikalauja sustabdyti kvailą karą...

Nedidelis Prancūzijos miestelis Margival jau buvo suvaldinęs nemažą vaidmenį Napoleono kare 1814 m. ir I Pas. kare 1914-18 m. Dabar Hitleriui čia įrengus priešakinių pozicijų štabą, imtasi ypatingų apsaugos priemonių. Iki Metz Hitleris skrido lydimas naikintuvų eskadrilės, o toliau kelią tęsė žarvuotu automobiliu su stipria apsauga.

Į pasimatymą atvykę maršalai ir generolai rado jį išvargusį ir nervingą, nuolat žaidžiantį su akiniais, kad paslėpti rankos drebinimą.

Hitleris prikašėjo savo generolams nesugebėjimą vesti karą ir reikalavo anglo-saksus atsutūti į jūrą be jokio pasigailėjimo. Jis uždraudė vokiečių armijai trauktis bent vieną pėdą ir be jo sutikimo panaudoti bent vieną kariuomenės dalinį iš Calais rajono, kur jis vis tikėjosi didžiosios invazijos.

Kai maršalas Rommelis pasitūlė iš Normandijos mūšio daryti politines išvadas, Hitleris įpykęs sušuko:

-- Palikite man politiką. Jūsų reikalas yra atmušti priešą.

Iš Hitleris savo maršalams ir generolams pradėjo aiškinti, kaip Vokietija bus išgelbėta naujais ginklais V1 ir V2. Rommelis ir Rundstedtas grįžo nusiminę. Jiems liko tik viena viltis, Hitleriui Normandijos fronte parodyti tikrąją padėtį, kur jis pažadėjo lankytis. Kitą rytą jie telefonavo į Margival norėdami sužinoti tikslų laiką, kada Hitleris vizituos frontą. Jiems buvo atsakyta, kad Hitleris naktį išvykęs į Berchtesgadene, nes viena "paklydusi" raketa V1 sprogo netoli bunkerio... Hitleris pareiškė, kad šis atsitikimas yra įrodymas, jog prieš jį kėsina masė ir jis nenorės sąmokslininkams duoti progos smogti jam į nugarą.

Amerikiečių strategai nenumatė, kad Normandijos laukuose užtvartos ir grioviai sudarys tokias sunkias kliūtis tankams ir pėstininkams.

Rommelis ir Rundstedtas prašė Hitlerio naujo pasimatymo ir jis sutiko juos priimti liepos 3 d. Berchtesgadene. Abu maršalai važiuo visą naktį, kad atvykti skirtingu laiku į pasimatymą, bet Hitleris jų tuoj pat nepriėmė, o liepė laukti iki vakaro. Apsuptas pataikūnais, jis pasikvietė abu maršalus ir atleido, nedavęs jiems žodžio ištarti.

Grįžęs į Saint-Germain, mar-

šalas Rundstedt telefonavo vyriausiojo štabo viršininkui maršalui Keitelui, prašydamas atleisti iš pareigų, nes su jo nuomone visai nesiskaitoma.

-- Ką turėtumėte daryti, jūsų nuomone? -- paklausė Keitelis.

-- Tuoj sustabdyti tą kvailą karą! -- atsakė Rundstedt ir pakabino telefono ragelį.

Rundstedtą vakarų fronto pa-

reigose pakeitė maršalas Guenther von Kluge, vadinamas "protinguoju Hansu". Tai buvo gabus karys, kuris jautėsi laimingas fronte ir mėgdavęs miegoti pirmose linijose. Jis buvo brutalus ir nepastovus. Būdamas Smolenske jis sąmokslininkams sakė, kad reikia nužudyti Hitlerį "dieser Schwein". Bet ta "kiaušė" palaikė Berchtesgadene aštuonias dienas ir von Kluge atvyko į Saint-Germain pilnas entuziazmo ir atsivėmimo Hitleriui. Iš pirmos minutės jis užėmė poziciją prieš Rommelį, kurio garbė jam nepatiko.

Sąmokslininkų padėtis darėsi sunki. Visi bandymai užmegzti ryšius su anglais ir amerikiečiais buvo nesėkmingi. Anglo-saksai nenorėjo su jais turėti reikalo. Tad reikėjo arba atsisakyti nuo sąmokslų, arba tuoj pat nužudyti Hitlerį, nes delsti nebebuvo kada.

Liepos pradžioje vienas sąmokslininkų ryšio agentas atvyko pas Rommelį norėdamas sužinoti iš jo paties lūpų, kokia yra Normandijos fronto padėtis ir kaip ilgai dar bus galima laikytis.

-- Nuo dviejų iki trijų savaičių... -- atsakė Rommelis.

Tai reiškė, kad reikėjo skubėti Hitlerį nužudyti dar prieš liepos pabaigą.

Viena invazijos nesėkmingumo priežastis buvo Normandijos spygliuotos gyvatvorės (the hedgerows). Niekas Eisenhowerio štabe prieš invaziją apie tai nepagalvojo. Nuo Normandijos papildinio buvo paimiti smėlio pavyzdžiai, kad laboratorijoje galima būtų apskaičiuoti pagrindo kietumą, buvo rizikuota prancūzų rezistentų gyvybėmis, kad sužinoti išmūrytų bunkerų cemento mišinį, bet buvo užmirštas vienas dalykas, tai Normandijos laukai. Užmiršta, kad tos gyvatvorės ir grioviai jau prieš porą šimtymetų kautynėse suvaldinę didelį vaidmenį. Jei jų nebūtų, tankams ir pėstininkams būtų buvę lengviau manevruoti. Prie karo veiksmų sulėtinimo prisidėjo ir Normandijos žemumos, kurios nuo potvynio kasdien pavirsdavo dideliais ežerais. Tai buvo natūralios užtvartos tankams. Jų vikšrai klimpo, o per akmeniuotas spygliuotas augalais apaugusias tvoras sunku buvo prašiveržti tankams ir pėstininkams.

Liepos pradžioje prie Bayeux gen. Bradley vadovaujama armija išstatė keturius korpusus. Bet kariai dar buvo "žali" ir nepajėgė nugalėti vokiečių pasipriešinimo. Po savaitės mūšio nebuvo dar pajudėta pirmyn. Pažanga visame fronte buvo sunki, tik po 1,500 pėdų per dieną. Amerikiečių daliniai turėjo didelius nuostolius. Per vieną dieną buvo priskaitoma iki 1,400 žuvusių. Be to amerikiečių armija kentė dėl didelio dezertyravimo iš karo lauko, vadinamo "battle fatigue", ką karinė vadovybė toleruodavo ir dezertyrus siųsdavo į psichopatinis centrus gydymui.

Tokstant čiai civilijų lavonų gulėjo miestelių griuvėsiuose ir vokiečių laikraščiai dėjo jų nuotraukas su antrašte "Štai, kaip laisvinama Prancūzija!"

Amerikiečiai liepos 19 d. po ilgų mūšių užėmė Saint-Lo miesto griuvėsius, įsinešdami majoro Thomas D. Howie, užmušto puolime lavoną "kad ir mirusieji dalyvautų gyvųjų pergalėje". Saint-Lo krito 44-tą Normandijos mūšio dieną, o turėjo būti paimtas šeštąją dieną...

Caen susilaukė panašaus likimo. Nuo birželio 6 d. nuolat bombarduojant, mieste nebeliko sveiko namo. Vokiečiai įsakė evakuoti

Mūšiui tebevykstant Caen priemiestyje, moteris nekreipdama dėmesio į kulkų liūtų, papildė anglų kareivio stiklą cidra.

visus civilius, bet šie, laukdami išlaisvinimo, slapstėsi tarp griuvėsių, tokiu būdu daug jų žuvo.

Maršalas von Kluge, perėmęs vakarų fronto vadovavimą, galvojo, kad Atlanto armijos moralė yra kritusi ir atstačius discipliną pagal rusų fronto metodus, kautynės greit įgausiančios kitą vaizdą. Bet užteko kelių dienų įsitikinti, kad tai beviltiška. Daug karininkų jau buvo kritę. Iki liepos vidurio vokiečių armija prie Atlanto neteko 28 generolų ir 200 pulkininkų. Rommelis stengėsi išsilaikyti tarp gyvųjų Vokietijos labui.

Liepos 15 jis parašė raportą savo tiesioginiam viršininkui maršalui von Kluge, bet tikrumoje raportas buvo nukreiptas Hitleriui. Jis rašė, kad padėtis Normandijos fronte virsta į sunkią krizę... Pastiprinimai į frontą atvyksta pavėluotai ir tokie nežymūs, kad negali nieko padėti. Ir baigęs raportą jis pridėjo "aš manau, kad iš to reikia daryti

išvadas". Kokias išvadas? Rommelis pradžioj norėjo rašyti "politines", bet susilaikė, žinodamas, kad Hitleriui tai reikš kaip jaučiamą raudoną skara. Bet išvada iš raporto buvo aiški, reikia tuojau pat sustabdyti karą.

-- Tokiu atveju Hitleriui lieka tik nusižudyti, -- pastebėjo vienas intymus Rommelio draugas, admirolas Ruge, perskaitęs raportą.

-- Aš gerai pažįstu Hitlerį. Jis nenusižudys. Jis tęs karą tol, kol Vokietijoje nebus nė vieno namo... -- atsakė Rommelis.

Savo dvasioje Rommelio raportas prilygo ultimatumui. Jis perskaitė savo generolams, pats žinodamas, kad tai nieko neduos. Gen. Beck jau 1938 metais sakė, kad Hitlerį su popieriais niekas nesulaikys, o gen. Oster ir gen. von Tresckow siūlė paspręstis jį nužudyti...

(Bus daugiau)

**SAVINGS DEPOSITS
RECEIVED THROUGH
JULY 10th
WILL EARN INTEREST
FROM JULY 1st**

WE WELCOME YOUR DEPOSITS

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriko baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE
6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PROspect 8 - 5875
3207 So. Halsted St., Bridgeporte
Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

VIŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$1.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND, Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAU MILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

TVIRTAI TIKĖKIME, KAD LIETUVA BUS LAISVA

Adv. Juliaus Smetonos kalba Lietuvių Kongrese Washingtone

Šis iškilmingas posėdis savo didinga nuotaka nukelia mane į netolimą praeitį, į gėlėmis ir vainikais išpuoštą salę Clevelande, kurioje prieš devynerius metus įvyko Čiurlionio Ansamblio įkurimo 15-os metų minėjimas. Po įžanginių ceremonijų pranešėjas ėmė skaityti Ansamblio garbės narių sąrašą. Vienas - kitas šaukdamųjų pakildavo salėje, ir jo atsistojimą palydėdavo audringi susirinkusių plojimai, o iš kitų nebuvo jokio atsakymo. Dauguma jų, mat, jau seniai gyveno mislingoje šalyje, iš kurios niekas nebegrįžta. Tada pranešėjas trumpai paaiškino: "nacių nukankintas kalėjime", "enkavedistų nušautas Kaune", "mirė iš nuovargio pakeltui Červene"... Mano akys nukrypo į sceną, ir tik tada aš pastebėjau, kad visi vainikai buvo perrišti juodais kaspinais, o rastos lašėliai ant gėlių žvilgėjo kaip didelės ašaros ant lūdnio veido. Taip jau yra lemta, kad kiek-

vienas mūsų susirinkimas visuomet dvelkia lūdnumu, primindamas mums nekaltai pralietą lietuvių tautos kraują, o sykiu ir mūsų pareigą aukoti likusių savo gyvenimo dalį tų nekaltųjų kraujo atpirkimui -- nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimui. Nejaugi kuris mūsų galėtų neišgirsti tų nesančiųjų šauksmo? Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo akcija, pagrįsta visų Amerikos lietuvių vieningumu, šioje šalyje turi neribotą galimybę. Ne tik dėl to, kad tos akcijos niekas nevaržo, bet ir dėl to, kad būdama nukreipta prieš komunistinės vergų imperijos plėtimąsi, ta akcija randa vis daugiau pritarimo tiek iš Rytų Europos kilusių amerikiečių tarpo, tiek ir pamažu galvoti pradedančioje Amerikos visuomenėje. Tos akcijos tikslas yra komunizmo ir su juo susietos vergų sistemos panaikinimas, nes šiandien jau visiems turėtų būti aišku, kad kol komuniz-

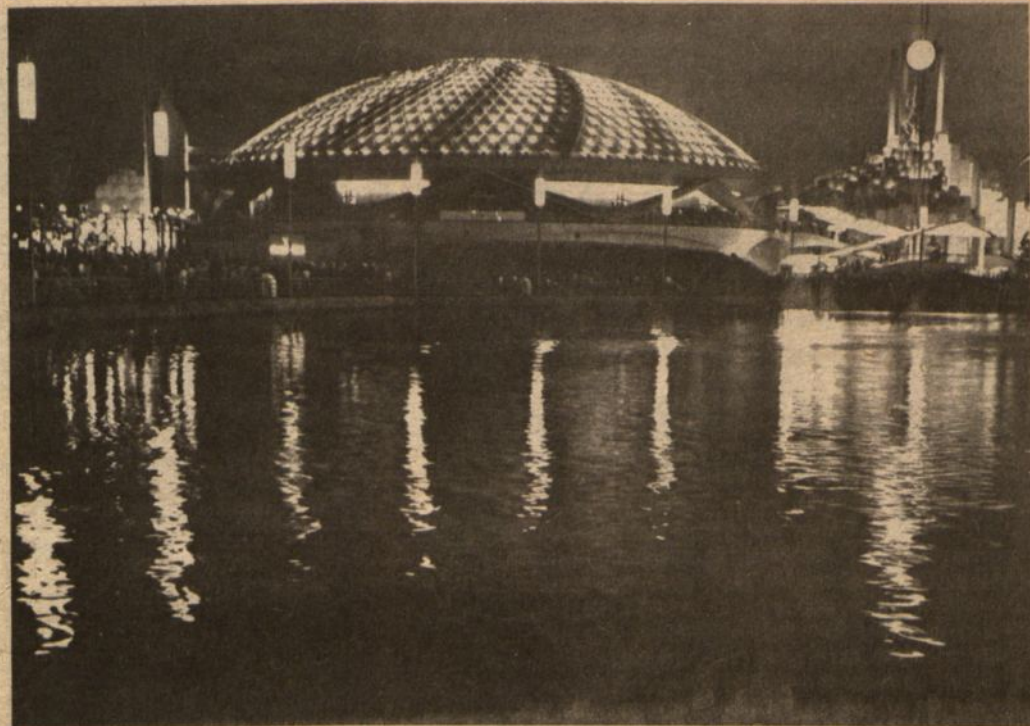
mas nesunaikintas, tol ne tik negali būti kalbos apie pavergtų tautų išlaisvinimą, bet ir apie pastovios santvarkos pasauliniame tautų bendravime nustatymą. Deja, ši visiškai aiški ir savaime suprantama principa iki šiol vis dar tebeatsisako pripažinti JAV Valstybės Departamente. To pražūtingo Valstybės Departamento aklumo paveiktas, Ohio senatorius Frank J. Lausche parašė straipsnį "The Dangerous Failings of our State Department", tilpusį "The Reader's Digest" birželio mėnesio numeryje. Tame straipsnyje Lausche aiškiai parodo, kaip Amerikos draugai, nevykusios Valst. Departamento politikos veikdami, vienas po kito sukritę į komunistų būrį, ir kokios žalos kraštui yra padariusi Valst. Departamento sekama koegzistencijos politika. Dar skandalingesni Valst. Departamento veiksmai buvo iškelti "America's Future" tilpusiu straipsniu, pavadintu "The Gollinewski Case" (kovo 27, 1964, No. 13.). Tame straipsnyje, tarp kitų dalykų, iškelti šitokie faktai: trys amerikiečių mokslininkai, kuriems yra patikėtos Amerikos apsaugos didžiausios paslaptys, tarnauja sovietų žvalgybai; sovietų žvalgyba turi savo agentų tinklą Valst. Departamente ir CIA; \$1,000,000,00, skirtų CIA, pateko bolševikams, ir buvo padalintas sovietų žvalgybai, Italijos komunistų partijai ir Amerikos komunistų partijai; vienas Amerikos diplomatas, šnipinėjęs sovietams 18 metų, pagaliau buvo sušauktas, bet vietoje arešto buvo paskatintas "išnykti" užsienyje... Šie faktai rodo, kad mūsų delegacijos, su visokiomis rezoliucijomis vykstančios į Valst. Departamentą, neprivalėtų žavėtis tos įstaigos tariamu draugingumu.

Laimė, tiek Kongrese, tiek ir Valstybės Departamente yra nemaža taurių ir pasižventusių asmenų, kurie supranta komunizmo grėsmę laisvajam pasauliui ir žino, kad pagrindinis sovietų tikslas yra pavergti Ameriką ir tuo pačiu visą laisvąjį pasaulį. Tie amerikiečiai yra mūsų draugai ir neprašyti jau nuo seniai dirba mūsų darbą, nes laisvės idealas, kurį jie siekia įgyvendinti, sutampa su mūsų idealu - nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimu. Tas taurias asmenys mes turime visokeriopai remti, drąsinti ir reikšti joms padėką už jų patriotinį darbą. Galimai glaudesnis bendradarbiavimas su tais tauriais amerikiečiais ir yra Lietuvos laisvės bylos kėlimas amerikiečių visuomenėje ir, lygiu būdu, dalyvavimas Amerikos politikoje.

Antra vertus, tie patriotiškai nusiteikę asmenys yra labai korektiški žmonės, kurie niekuomet nepraleidžia progos savo dėkingumui išreikšti juos atsiminusiems asmenims. Prieš šešerius metus spaudoje pasirodė J. Hoover knyga "The Masters of Deceit". Lygiai tuo pat metu pro-komunistišką akciją Clevelande pradėjo multimilionierius Cyrus S. Eaton, Clevelando Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius nutarė Eatonui padovanoti Hooverio knygą, kad ji "apšviesti" komunizmo klausimu. Šitoks lietuvių žingsnis iššaukė plačių komentarų Clevelando spaudoje, ir Clevelando "Plain Dealer" lietuvių sąmoningumui pabrėžti patalpinio labai palankių vedamųjų. Tačiau maloniausia staugmena buvo paties Hooverio reagavimas į mūsų akciją. Po poros dienų oficialiame voke man atėjo tokiu turinio laiškas:

Dear Mr. Smetona:
I have just had the opportunity of seeing the newspaper article concerning your presentation of a copy of "Masters of Deceit" to Mr. Cyrus S. Eaton. This action on your part is most encouraging to me personally, as frankly I have become deeply disturbed by the ease with which the communists have been able to hoodwink people into supporting their propaganda efforts. With best wishes,
Sincerely yours,
J. Edgar Hoover.

Kai kilo gandy, kad Chruščiovas rengiasi atvykti į Ameriką, senatorius Lausche griežtai pa-

Vakaras pasaulinė mugė New Yorke...

Vyt. Maželio nuotrauka

sisakė prieš šio žudiko kvietimą. Parašiau Clevelando Plain Dealeriui laišką, dėkodamas Lauschei už jo atvirą ir drąsų veiksmą. Po poros dienų gavau iš senatoriaus tokio turinio laišką:

Dear Mr. Smetona:
My attention has been called to your Letter to the Editor which appeared in the September 22nd of the Cleveland Plain Dealer. It, of course, pleased me very much to learn of your approval of the position which I had taken on the rumored invitation extended to Khrushchev to visit the United States and especially the State of Ohio.

We know what Khrushchev's purpose is in coming to this country; to aid him in achieving the objective is wrong.

Thanks again for your generous comments.

With kindest regards, I remain

Sincerely yours,
Frank J. Lausche.

Kai žmogus gauni tokius ir panašius laiškus, iš sykiu išsisklaido nuovargis ir širdžiai pasidaro lengva, kad ne veltui buvo dėtos pastangos. Ir žmogus iš naujo pasiryžti kopti į didįjį kalną, Biliūno "Laimės Žiburio" siekdamas.

Lusche's, Feighan'o (Atstovų Rūmų nario iš Clevelando, pasižymėjusio komunistų pataikynių demaskavimu), Frances Bolton ir Robert Taft (Atstovų Rūmų nariai, žinomi kaip dideli bičiuliai visų pavergtųjų tautų ir Lietuvos) prieš-komunistiniai pareiškimai aiškiai rodo, kad akcija prieš komunizmą peržengia partijų ribas ir pakyla virš jų (Lausche ir Feighan yra demokratų, o Bolton ir Taft respublikonai). Iš to išplaukia, kad ir lietuviai, priklausantys vienai ar kitai partijai, Lietuvos laisvinimo akcijoje negali susiskirstyti į lietuvius-demokratų ir lietuvius-respublikonų, bet visi turi tilpti viename tautiniame junginyje, kurio tikslas yra komunistinės vergų sistemos panaikinimas. Toks lietuviškojo junginio vieningumas pakeltų jo svorį ir atpalaiduotų jį nuo didžiųjų Amerikos partijų tarnaitės funkcijos, kurią jis neišvengiamai turėtų prisimti, jei būtų suskaldytas į lietuvius-demokratų ir lietuvius-respublikonų. Lygiu būdu lietuvių tarsičiau apgyventose vietose lietuvių galečių išsirinkti savo kandidatą, nors lietuvių balsuotojų tebtų, sakysim, 5%. Šitokia taktika remdamiesi, lenkai Toledo mieste (Ohio) išsirinko savo viceburmistą, nors lenkų balsuotojų Toledo mieste tėra 3%. Be abejo, tas lenkų veiksmas buvo labai populiarus asmuo Toledo mieste, bet faktas, kad jis už savo konkurentą tegavo 1 ir 1/2 % daugiau balsų, rodo, kad be vieningos lenkų junginio paramos jis nebūtų laimėjęs. Tautinių junginių skirstymus į respublikonus ir demokratų dažnai gali sukelti ir kitų keblumų. Imkime konkretų pavyzdį. Prieš dvejus metus senat, Lausche kandidavo į Senatą. Jei Clevelande būtų buvęs lietuvių-respublikonų klubas, jis, be abejo, būtų gavęs iš Cuyahoga Respublikonų Partijos nurodymą dirbti už respublikonų kandidato Briley išrinkimą, ku-

rio priėmimas būtų pažėdęs principą remti lietuvių bičiulį, o atsisakymas būtų sulaužęs partinę discipliną. Iš to išplaukia, kad, nors ir yra labai svarbu, kad galimai daugiau lietuvių įsijungtų į didžiąsias Amerikos partijas - respublikonus ir demokratų - lietuvių tautinis interesas kalba prieš tokį lietuviškojo junginio su-skaldymą Lietuvos laisvinimo akcijoje. Kiek tai liečia bendrąją Amerikos politiką, mes esame arba demokratai arba respublikonai, bet lietuviškojoje veikloje mes esame lietuviai ir balsuojame už tuos kandidatus, kurie atmeta koegzistenciją su sovietų vergų valstybe, nekreipdami jokio dėmesio, kuriai partijai jie priklauso.

Viena iš prieinamiausių priemonių dalyvauti Amerikos politikoje ir tuo kelti Lietuvos laisvės klausimą yra artimų ryšių palaikymas su spauda, radija ir televizija. Mes dedame didelių pastangų į mūsų susirinkimus ir suvažiavimus galimai didžiausiam skaičiui dalyvių sutraukti, bet nesugebame pasinaudoti Amerikos spauda ir kitomis informacijos priemonėmis Amerikos visuomenei apie mūsų darbus pa-informuoti. O tai kaip tik yra vienas svarbiausių mūsų uždavinių. Juk mes patys esame palyginamai gerai susipažinę su komunizmu ir žinome, kas dedasi Lietuvoje. Tuo tarpu Amerikos visuomenė apie tai labai nedaug nežino, o dažnai esti klaidingai informuojama. Toliau, jei į kurią minėjamą susirenka, sakysim 1,000 žmonių, mes sakome, kad susirinkimas buvo gausus. Tačiau daugelis mūsų gal ir nepagalvoja, kad net toks vidutinio didumo dienraštis, kaip The Cleveland Plain Dealer, kasdien spausdina apie 370,000 egzempliorių, o sekmadienį apie pusę milijono! Prieš porą metų į Clevelandą buvo atvykęs vėlonis Vilko pirmininkas Antanas Trimakas. Jo pasiklausyti susirinko apie 250 asmenų. Tuo pačiu metu Clevelande vyko didžiulis ukrainiečių suvažiavimas, kuriame dalyvavo 10,000 žmonių. Apie vėlonį Trimaką parašė abu didieji Clevelando laikraščiai -- The Cleveland Plain Dealer and Cleveland Press -- ir trumpą interviu padarė tuometinis radijo stoties WGAR žinių redaktorius Charles Day. Apie ukrainiečius Clevelando Plain Dealeryje tetilpo trumpa žinutė -- kelios eilutės. Šito rezultate, sekančią dieną apie "didelį" lietuvių suvažiavimą ir žymų svečių iš New Yorko kalbėjo visas Clevelandas, o apie ukrainiečius, išskyrus juos pačius, beveik niekas nieko nežinojo. Tačiau informacijos apie Lietuvą turi būti labai kruopščiai ir tiksliai paruoštos, nes 95% Amerikos publikos iki šiol nedarą skirtumo tarp Pabaltijo valstybių ir Sovietų Sąjungos satelitų. Daugelis dar ir šiandien tebegalvoja, kad, pavyzdžiui, Lietuvos Pasiuntinybė Washingtone yra bolševikų pašilaužėle, kaip, sakysim, Lenkijos ambasada bei Vengrijos, Čekoslovakijos ir kitos satelinės pasiuntinybės. Todėl korespondentams reikia kalte įkalti, kad jie savo aprašymuose išdėstyti Pabaltijo valstybių specialų statusą, skiriančią šias valstybes nuo bolševikų satelitų, ir nurodyti, kad Pabaltijo valstybių konsulai ir pasiuntinybės tebeatstovauja senoms suvereninėms Lietuvos, Latvijos

ir Estijos valstybėms, kurių užgrobimo Amerika iki šiol nepripažįsta.

Didžiųjų laikraščių korespondentai savo skiltyse mielai pakartos žiuos niuansus, jei ne iš simpatijos Baltijos valstybėms, tai bent iš nenoro pasirodyti nesiorientuojančiais esamoje padėtyje. Ryšiai su spauda ir radijo bei televizija nėra jau taip sunkiai palaikomi, nes, kaip laikraščiams yra svarbu užpildyti savo skiltis vertingomis informacijomis, taip radijas ir televizija turi gerokai laisvo laiko, kurį jiems svarbu išnaudoti pasikalbėjimams su (domiomis asmenybėmis ir vertingų, autentiškų informacijų perdavimui. Mūsų geltonplaukės lietuvaits, studijuojančios žurnalizmą, istoriją, kalbas ir gerai susipažinusios su Lietuvos klausimu puikiai tikytokių informacijų teikimui ir, rasit, net pačios įkelti koją į didžiąją Amerikos spaudą ir radiją bei televiziją.

Aukščiau minėti Lietuvos bylos kėlimo būdai, kurie turi būti naudojami dieną iš dienos, reikalauja tam tikro pasiruošimo ir daug laiko, todėl ne visiems gali būti prieinami. Tačiau vienas lietuviškosios akcijos būdas yra visiems prieinamas, užima labai mažą laiko ir beveik nieko nekainuoja: tai prieškomunistinių ženklių, vaizduojančių gyvatę, besiruošiančią apsvynioti žvaigždėtąją vėliavą, lipdymas ant laisvųjų, siuntinių, laikraščių ir bet kurios kitos korespondencijos. Tie ženklai pardavinėjami 200 už \$1 ir gaunami American Birthright Committee, 446 Isabel Street, Los Angeles 65, California. Vartojimas tokių ženklių įrodo kovos dvasią ir yra žymiai tinkamesnė priemonė kovai su komunizmu, negu tie įkyrėję dūšavimai ir verkšlenimai dėl nelaimingo Lietuvos likimo.

Bet kurios iš aukščiau paminėtų priemonių panaudojimas įrodo aktyvų susidomėjimą Lietuvos buitimi ir ateitimi. Prie to susidomėjimo dar reikia prijungti tvirtą tikėjimą ir viltį, kad Lietuva bus laisva. Ta proga galima ir pasvajoti, kaip viename "Reader's Digest" straipsnyje buvo gražiai pasakyta: "Have a dream, it may come true". Galatsimena-te, kad karui besibaigiant Marlene Dietrich buvo nuskrudusi Generolo Eisenhowerio lėktuvu savo motinos aplankyti. Laikraščiai tuomet rašė, kad didžioji artistė, vos tik lėktuvui nusileidus, tuoj pasisėmė riešučias gimtosios žemės, pakėlė ją prie lūpų ir pabučiavo. Aš esu tikras, kad ir kiekvienas mūsų peržengęs Lietuvos sieną, bučiuotų Lietuvos žemę, o paskui keliautų ten, kur jo širdis traukia. Aš labiausiai norėčiau nuvykti į Tėvų Jėzuitų bažnyčią, kurios žvakį mirksėjimais prabėgo daug mano vaikystės valandų. Aš norėčiau dar kartą pamatyti Šv. Aloizo Gonzagą asketišką veidą ir pasikaitinti auksinėmis raidėmis [rašytą jo šūkį "Ad maiora natus sum", kurio gilią prasmę savais žodžiais yra pakartojęs Vincas Kudirka: "... kad nesupelytum ir neitum į kapą be likusio ženklo, kad žmogumi buvęs". Ir dar norėčiau pridėti vieną svajonę, ne sykį pareikštą Jono Jablonskio: kad, metęs žvilgsnį į praeitą gyvenimo kelią, galėčiau pasakyti "feci, quod potui, meliora facient petentes" -- "padariau, ką galėjau, galingieji tepadaro daugiau".

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS. NES DIVIDENDAI NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAZNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

Storm windows & doors of B.F. Goodrich Koroseal® rigid vinyl won't pit, corrode, peel, crack, chip, tarnish, rot or rust

KOSTAS BUTKUS

LU 5-6291, CHICAGO

Nylono, stainless steel ar aluminijaus langai, durys, SIETELIAI.

ALUMINIJAUS NAMŲ PRIESTATAI (PATIO), STOGELIAI, TVOROS, KRAUTUVIŲ SUNKIOS DURYS IR KITI MODERNŲ NAMŲ PAGERINIMO REIKMENYS. DIDELIS PASIRINKIMAS (27 RŪŠIŲ).

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St. Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėliu.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

Chicago Aukšt. Lituanistikos Mokyklos tautinių šokių grupė.

"MES NORIME PASAULIUI PARODYTI GRAŽIUOSIUS LIETUVIŠKUS ŠOKIUS..."

Chicago vyriausioje lietuviškoje būstinėje -- Jaunimo Centre -- akordeonas vaitoja lietuviškas melodijas, girdisi dundėjimas -- aišku kažkas šoka.

-- Sakytė tik, kasgi šitokiuose karščiuose gali šokinėti bei trepsinėti...? -- teiraujos LB Chicago Apygardos pirmininkė inž. Br. Nainė.

-- Ištikrųjų kas čia?... Nagi, eiva pasižiūrėti.

Apatinėse patalpose žalias mūšų jaunimėlis sukaitys, suprakaitavęs iš peties šoka tautinius šokius.

-- Nu tik žin, bračellau mano, šitaip smarkiai šokinėti tokiam karštyje...

-- Tai Chicago Aukšt. Lituanistikos Mokyklos tautinių šokių grupės ruošiasi Lietuvų Dienai New Yorke, -- aiškina p. Nainys. -- Matote, koks narsus, entuziastingas ir mielas mūsų jaunimėlis. Nesigaili savo prakaito lietuviškam reikalui. Reikia jį bū-

tinai remti visais būdais.

Tai ČALM abi tautinių šokių grupės -- I ir II. Grupėms vadovauja tautinių šokių energingos ir pasižventusios mokytojos Irena Smiellauskienė ir Nijolė Pupienė. Abejose grupėse yra 50 šokėjų.

-- Ponia, atrodo, esate kietai pasiryžusios su savo šokėjais vyksti į Lietuvų Dieną New Yorke? -- teiraujos p. I. Smiellauskienės.

-- Būtinai pasiryžę važiuoti į New Yorką! Mūsų jaunimėlis nori pasižvalgyti po plačiuosius vandenius...

-- Tai kaip jūs nukaksite į New Yorką, juk tai labai toli. Ar turite pinigų?

-- Tik ta ir yra bėda, kad tų pinigų neturime... -- aiškina antroji vadovė Nijolė Pupienė. -- Prašome iš lietuviškos visuomenės paramos -- materialinės ir moralinės, kad galėtumėm pasiekti New Yorką.

-- Ko jūs tikėtės iš čia šalia stovinčio LB Chicago Apygardos pirmininko p. Nainio?

Chicago Aukšt. Lit. Mokyklos tautinių šokių grupės vadovė Irena Smiellauskienė.

-- Pinigų kelionė!... -- kartu pasako abi vadovės.

Pirmininkas juokiasi ir rankomis skerečioja. Reiškia, iš kur tų pinigų dabar paimiti?...

Nutrūkęs nuo lencingėlio, prie mūsų prilekia vienas šokėjas. -- Kaip pavadė? -- klausiu.

-- Ar mano? Aš gi netyčia nutrūkiau nuo lencingėlio... -- aiškina išsigandęs.

Tai Algis Ingaunis. Jis ne tik puikus šokėjas, bet ir geras akordeonistas. Jie pasikeisdami groja šokiams su žuolu Stelmoku.

-- Kodėl taip smarkiai šoki, kad net nutrūkstai iš grandinės? -- Todėl, kad man labai patinka lietuviški šokiai. Esu lietuvis ir man patinka visokia lietuviška veikla. Noriu važiuoti į New Yorką, į Lietuvų Dieną.

Alb. V.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

Linksmas juokas sklinda mergaičių stovykloje Putname... B. Kerbellienės nuotrauka

Hamiltono Vysk. Valančiaus lituanistikos mokyklos choras su mokyklos vedėju J. Mikšiu, mokyklos globėju prel. dr. J. Tadausku ir choro vadovu V. Verikaičiu.

Veikli Kanados Lietuvių Bendruomenės Wellando apylinkės valdyba, kurios pastangomis šiais metais įspūdingai buvo suruoštos Jėninės. Sėdi iš kairės: Ižd. O. Staškevičienė, pirm. D. Gudaitienė ir sekr. B. Simonaitienė.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS
GELINYČIA

GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.

Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

DETROIT

• Gubernatorius George E. Romney paskelbė pavergtų tautų savaitę Mi-

Per New Jersey Lietuvų dieną Pasaulinėje Mugėje plevėsavo Lietuvos trispalvė. V. Maželio nuotrauka

LIETUVIAI KOLUMBIJOJ

• Lietuvų Diena, turėjusi įvykti Medeline nukelta į rugpjūčio 7-9 d.d. Į šventę atvyksta iš JAV inž. Čypas, prieš keletą metų iš Medelino emigravęs į JAV.

• Razminai, dirbusiam ilgą laiką prie kelių statybos, padaryta sunki operacija -- nupiauta koja. Karštoje zonoje, prie kelių statybos jam gangrenavo kojos pėda dėl neaiškos ligos. Neesant kitos išeities, buvo nupiauta koja. Dar palyginti jaunas liko invalidu.

• Majoras A. Andriūnas, prieš metus laiko suparalyžuotas, patalpintas į senelių prieglaudą. Jo sveikatos stovis blogėja. Jaučiasi prislėgtas ir visų apleistas. Būtų gera, kad būtų draugai parašytų. Jo adresas: A. Andriūnas, Ap. ae'ro 1720, Medellin, Colombia.

Aplankyti sužeisto eismo nelaimėje dr. F. Procevičiaus į Medelliną buvo atskridusi iš Bostono jo dukterė su anūke.

DĖMESIO !

SANTAUPUS ĮNESTOS IKI LIEPOS 10 D. IR PALIEKAMOS BENT METŲ KETVIRČIUI, NESU NUOSIMČIUS SKAITANT NUO LIEPOS 1 D.

Society NATIONAL BANK

BANKAS PILNAM PATARNAVIMUI
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

PRALEISKIME ATOSTOGAS
BE RŪPESČIŲ PRIE ATLANTO!

VILA MEŠKA 42 Beach St.
Monument Beach
Cape Cod, Mass.
Tel. 759-3251 (617)

TIKRAM POILSIUI: rami aplinka, gražus pliažas ir šiltas vanduo, geras maistas, erdvūs kambariai ir malonus patarnavimas.

LAISVALAIKIO PAJAVIRINIMUI: • valtis -- žuavimui, • Sail-Fish buriavimui, • Ping-Pong, • teniso aikštė, • vakare tėvams išvykus prižiūrėti vaikai.

SEZONO PRADŽIA BIRŽELIO MĖN. 20 D.

P.S. Svečius be automobilių nuvežame ir parvežame iš pliažo.

KIEKVIENAS NORI SAVO TRUMPAS ATOSTOGAS PRALEISTI GRAŽIAUSIOJE IR GERIAUSIOJE VIETOJE

CAPE COD

KAIP TIK IR YRA TOJI GRAŽIAUSIOJI VIETA, O OSTERVILLE MANOR savininkas JUOZAS KAPOČIUS yra pasiruošęs savo svečiams suteikti kuo geriausias poilsio sąlygas. Vasarvietė atidaryta nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d.

UŽSAKYMUS SIUSTI: Osterville Manor, Inc., West Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Telefonu kreiptis: Osterville, Mass. GARDEN 8-6991.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Kazimiera ir Aleksas** Laikūnai liepos 3 d. išvyko į Los Angeles, kur dukters ir žento Jūratės ir Vytauto Koklių globojami, praleis porą savaitių atostogų.

• **Lt. Eugenijus ir Rymanė (Vansauskaitė)** šiemčiai birželio 18 d. susilaukė pirmagimio sūnaus Gyčio-Mykolo.

Laiminguoju šeimos įvykiu džiaugiasi seneliais likę Ona ir Liudas Šimaičiai, Laima ir Mykolas Vansauskai, taip pat giminės, draugai ir pažįstami. Jaunieji tėvai gyvena Fairborn, Ohio, kur Eugenijus, atlikdamas karinę prievolę, ruošiasi magistro laipsniui.

• **A. L. Piliečių Klubas** vakaras-koncertas su soliste Anita Navickaitė įvyks ne rugsėjo 5 d. kaip buvo skelbta, bet rugpjūčio 29 d. Lietuvos svetainėje.

• **Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos** metinis susirinkimas įvyko Lietuvos salėje, birželio 25 d. Buvo pranešimai apie praėjusių metų veiklą ir naujus darbus šiais metais. Vienas svarbesnių dalykų bus dalyvavimas metinėje visų tautų kultūrinių darželių bendroje "Vieno Pasaulio Dienos" programoje miesto naujoje salėje, rugpjūčio 30 d.

Išrinkta nauja valdyba: pirmininkas K. S. Karpus, vicepirmininkas P. Dzegoraitis ir L. Šukienė, išd. A. Šimkūnas, sekr. K. Bacevičienė. Sergas buvęs pirmininkas Jonas Brazauskas išrinktas garbės pirmininku.

Kadangi Lietuvių Darželio globojimas ir veikla ateityje vistik atiteks naujiems ateiviams, pareikšta mintis kviesti naujų ateivių organizacijų atstovus įsijungti. Atstovai paprastai skiriami du, ir už juos jų organizacija moka viso tik \$2.00 metuose. Gali priklausyti pavieniai veikėjai, mokėdami po \$1.00 metuose.

• **Kvietimas į linksmą po būvį.** A. L. Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus nariai primename, kad sekmadienį, liepos 12, įvyksta linksmas vasarinis po būvis Nasvyčių namuose ir sode, 10823 Magnolia Dr., kur visi dalyvaudami labai maloniai praleidžia laiką. Kviečiami ir kiti clevelandiečiai, kurie savo artimųjų tarpe turės progą praleisti linksmą popietę. Tautinės

Clevelando lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė su vadovėmis, pasirodžiusi vykti į Lietuvos Dienos iškilmes New Yorke. Sėdi iš kairės: Banionytė, Zilytė, Balašaitytė, Čiuberkytė, Neimanaitė, Maurukaitė, Petraitytė, Aželytė, Eidimaitė, Martutė ir Šemetaitė. Stovi vadovė Gelažintė, Bakūnas, Matulevičius, Alšėnas, Urbonavičius, Juodėnas, Puškorius, Razgaitis, Pliodžinskas ir vadovė Stasaitė. V. Pliodžinsko nuotrauka

tininkų pobūviai būna pilni įvairumo, su trumpa programėle, su skaniosiomis vaišėmis. Pradžią apie 2 val. po pietų.

• **Jau gauta žinia**, kad užsakytas kovo mėn. Liet. Naujosios parapijos salei koncertinis fortepionas iš Vokietijos yra gautas. Instrumentas "Grottrian-Steinweg" firmos.

Pagal sutartį, jis į paskirtą vietą numatomas pristatyti ne vėliau, kaip š. m. liepos mėn. 31 d.

• **Tarptautinis europinio futbolo turnyras** televizijoje bus pristatomas deka "Schaefer Circle of Sports" programos, kuri tęsis nuo liepos 11 iki rugpjūčio 15 d., nuo 4 iki 5 val. p. per WEWS (Cr. 5) stotį.

Pirmame susitikime pamatysite Atėnų (Graikijos) komandą, žaidžiant New Yorko Randalų stadione.

Penkių užsienio komandų turnyre, be to, dalyvauja Schwahter (Austrija), Red Star (Jugoslavija) ir Victoria Guimareas (Portugalija).

Ši europiečių mėgiama sportą televizijoje pristato Schaefer alaus daryklos vadovybė.

• **Clevelando Vasaros Orkestras** patieks "vakarą su Henry Mancini" liepos 10 d. (pakartotinis koncertas liepos 11 d.).

Tai Academy Award laimėjusio kompozitoriaus kūrinių koncertas, rinktinės geriausių filmų ir TV pa-

statymų muzikinės ištraukos.

Koncertų pradžia 8:30 val. vak. Public Auditorium vėsinamoje salėje.

GRAŽIAI PAVYKUSI IŠKYLA

Clevelando Pilėnų Tunto DLK Vytauto skautų draugovė, vadovaujama V. Januško ir L. Melsbako, globojant tūntininkui V. Jokūbaitiui, dalyvavo Clevelando skautų 5-to distrikto 2-ųjų dienų iškyloje (campore). Iškylos metu buvo prarastos skautiško patyrimo varžybos. Žygiuojant skitimis pilnoje skautiškoje uniformoje, 7 mylių ruošė, reikėjo atlikti 14 uždavinių.

Vytautėnų visos 3 skitys surinko daugiausiai taškų ir laimėjo 3 pirmas vietas.

DLK Vytauto skautų d-vė už pavyzdingumą, tvarkingumą, susiklausymą, švarą, punctualumą ir stovyklavietės išplanavimą bei įrengimą, buvo pripažinta geriausiu vienetu iškyloje ir atžymėta I-mos vietos kaspinu su žvaigžde (Award of Merit and Honor). Antras atžymėjimas buvo suteiktas už dalyvavimą pasirodymuose, kuriuose V. Januškas ir L. Melsbakas demonstravo judo, o V. Gatautis signalizavo saulės spindulių pagalba vartodamas hilografą. Vytautėnai ypatingai džiaugėsi susilaukę svečių - vilkiukų. Kastytis Giedraitis prie

LIETUVIAI VASAROS STOVYKLOJE NORVEGIJOJE

Norvegų Krikščioniškų Jaunų Vyrų Sąjungos (CVJM arba YMCA) sekretorius Nils Seim dešimtą kartą pasikvietė iš Lietuvos Vasario 16 gimnazijos berniukus vasaroti Naersnes, netoli sostinės Oslo, prie fjordo, Evangelikų Jaunimo Ratelio vadovo mokyt. Fr. Skerio tarpininkavimu per tuos dešimt metų iš Lietuvos gimnazijos buvo virš 100 vaikų. Iš buvusių stovyklos dalyvių Nils Seim gauna puikius atsiliepimus, net aukų iš užjūrio. Didelė dalis suaugo ir sukūrė šeimas. Dabar jie gerai supranta, kokią didelį darbą atlieka dėdė Seim veždamas pabėgėlių vaikus vasaroti Norvegijon. Jis yra didelis lietuvių tautos draugas ir jau daug kartų labai palankiai atsiliepė apie mūsų berniukus norvegų spaudoje. Stovyklaujantieji gimnazijos mokiniai iki šiol, t.y. per dešimt metų, paliko labai gerą įspūdį savo kuklumu, klusnumu bei darbštumu.

Kiekvienais metais Nils Seim keliaudavo po Vakarų Vokietiją, Austriją ir Italiją. Jis aplankydavo didžiausias užsienio stovyklas, neturtingiausius didmiščių kvartalus, ieškodavo kontakto su pakrikusiu jaunimu, kuris blogomis sąlygomis turėjo gyventi ar tebegyvena. Atvažiuodamas į bet kokią stovyklą sušaukdavo jaunimo susirinkimus. Dalis jaunuolių jo nenorėjo išlaukti ir šaipėsi iš jo išvedžiojimų apie gilius įsitikinimus. Kiti noriai klausėsi. Baisų pagavoti, kokio aplinkumoj stovyklinis jaunimas turėjo augti. Didžiausia dalis tų stovyklų likviduota ir šeimos persikėlė į gerus namus.

Nils Seim mokėjo ir su tokiais jaunuoliais apsieiti ir rado su jais pašnekesį. Jo žodžiai ir eina iš širdies į širdį, iš gilios įsitikinimo. Neturtingiausius jaunuolius jis pasikviečia vasaroti į Nearsnes. Grįžę po vasaros atostogų iš tos stovyklos jaunuoliai yra pasikeitę, paklusnesni, kuklesni ir dievobaimingi.

Stebuklą ir Nils Seim negali daryti, bet jis savo nuoširdumu bei įsitikinimu kiekiausiai berniukų širdį pagauna. Jis kalbasi su jaunuoliais kaip tėvas su sūnumi, kaip draugas su draugu.

Nils Seim iš profesijos yra evangelikų kunigas. Jis neturi parapijos, bet jo gyvenimo uždutis ir aukščiausias tikslas yra sušvelinti vargšus, alkį ir skurdą kenčiančius. Kiekvienais metais visoj Norvegijoje jis praveda šalpos vaikų ir surenka virš 150,000 norvegų kronų. Sutaiss pinigais jis ir praveda jaunimo stovyklas žiemą bei vasarą ir prigludžia jaunuolius iš įvairiausių kraštų. Religijos ir tautybų skirtumų jis nedaro. Jam kiekvienas vargšas geros valios jaunuolis yra mielas.

Prie sveiko Norvegijos klimato ir geros globos, jaunuoliai greit atsigauna fiziškai ir sustiprėja dvasiškai. Kai kurie berniukai grįžta iš stovyklos priaugę nuo 8 iki 15 svarų svorio. Galėdami pakankamai kultivuoti įvairias sporto šakas, darydami tolimas iškylas laiveliais bei motorlaiviais po gražius Norvegijos fjordus, jaunimas netik atsisagauna ir sustiprėja, bet parsi-veža gražiausių įspūdžių namus, kurie pasiliks jiems amžiams prisiminimui.

Beveik kas vakarą yra laužai. Ten pasirodo ir mūsų berniukai lietuviškomis dainomis, reprezentuoja mūsų tautines dainas svetimtaučiams, nes ten susirenka vaikų iš 12 valstybių. Didžiausias kontingentas vaikų yra iš Italijos. Kiti iš Prancūzijos, Anglijos, Vakarų Vokietijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Jugoslavijos ir t.t. Vėlavų aikštėje plėvesuoja ir lietuvių trispalvė -- Neprilaukosomos Lietuvos vėliava. Taip ir lietuvių Vasario 16 gimnazijos jaunimas parodo laisvajam pasauliui, ypatin-gai jo jaunimui, kad esame gyva ir kultūringa tauta. Ir Norvegijoje lietuvių gimnazijos jaunimas garsina lietuvių vardą tarptautinėje stovykloje Nearsnes. Jau dešimtą kartą lietuviškos dainos ir Lietuvos Himnas nuaidės po Norvegijos fjordus.

Šeši berniukai vyks su kėlionės palydovu mokyt. Fr. Skeriu liepos mėn. 10 d. į Oslo. Iš čia vyks laivelu iki Nearsnes. Berniukai grįš rugpjūčio mėn. 29 d. ir išbus 7 savaites Norvegijoje. Mokytojas Fr. Skeris juos visus prie Danijos sienos pasitikis ir iš čia lydės iki Vėlnheimo. Iš čia vyks dar vieną savaitę į namus pas tėvelius praleisti dalį savo atostogų.

Visas išlaikymas vasaros stovykloje veltui, vaikai prisideda tik prie kėlionės išlaikymo padengimo. Didžiausią dalį kėlionės išlaikymo apmoka stovyklos vedėjas. Mokyt. Fr. Skeris jau parašė stovyklos vedėjui Nils Seim ilgą laišką ir išreiškė lietuvių Vasario 16 gimnazijos Ev. Jaunimo Ratelio vardu nuoširdžiausią padėką už vaikų globą vasaros atostogų metu. Reikia tikėtis, kad žengiant į kitą dešimtmetį mūsų gimnazijos berniukai tą garbingą uždavinį galės tęsti.

MODERNI MERGAITĖ kun. Stasio Ylos tik ką pasirodžiusi knyga jau gaudama Dirvoje.

KAINA \$2.50. Taip pat per Dirvą galite užsisakyti Dr. J. B. Končiaus gražiai išleista knygą angliškai Vytautos the Great, Grand Duke of Lithuania. Kaina \$4.00.

UL 1-6666

Investavimui 6 š. mūras, nuoma \$400, gerame stovyje, \$25,500.

6 š. mūr. arti St. Clair, 6 gazo pečiai, gerame stovyje. E. 147 — Lake Shore Blvd. 1 š. 4 mieg. arti ežero, paplūdimys. \$14,000.

Lietuviai bendradarbiai: Alg. Dailidė, John Lorenz ir Ant. Mikolūnas 13229 Superior Ave. UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

UL 1-6666

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Vytautas Abraitis, ALT S-gos pirm. liepos 10 d. skrenda iš New Yorko į San Francisco, Calif. liudyti Respublikonų Partijos platformos komisijoje Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių reikalu.

Iš Chicagos vyksta ALTO sekretorius Eugenijus Bartkus.

Ta proga S-gos pirm. aplankys Los Angeles skyrių ir dalyvaus prez. A. Smetonos mirties minėjime, liepos 12 d.

• Knyga papigintomis kainomis galima įsigyti per Dirvą, pasinaudojant šiaime Dirvos numeryje ribotam laikotarpiui talpinamu skelbimu.

Kartu užsakius Laisvės Kovų Dainas, originalius mūsų partizanų kūrinius, R. Spalio populiarią knygą iš Nepr. Lietuvos studentijos gyvenimo Alma Mater ir žinomo mūsų novelisto Vinco Ramono novelių rinkinį Dailininkas Rauba, moka tik 10 dol., kai pavieniai tas knygas perkant, kainuotų 13.50 dol.

Minėtų knygų kiekis yra ribotas, todėl patartina visiems pasinaudoti proga ir šias knygas įsigyti.

• Vitas Koklys birželio 19 d. Los Angeles, Kalifornijoje, Northrop technologijos institute baigė aeronautikos bei astronautikos inžineriją, įsigydamas bakalaurą laipsnį.

Naujas inžinierius studijas pradėjo Kent State universitete, baigęs aukštesniąją mokyklą Clevelande ir atlikęs ketverių metų karinę prievolę JAV aviacijoje.

Prieš porą metų persikėlęs į Kaliforniją, studijas tęsė ir pagaliau baigė Northrop technologijos institute.

Vitas Koklys aktyviai

reikšėsi lietuvių jaunimo veikloje, skautų organizacijoje, akademikuose skautuose. Amerikiniame gyvenime priklauso American Institute of Aeronautics and Astronautics.

Sveikindami naująjį inžinierių Vitą Koklį, linkime jam sėkmės pasirinktoje specialybėje ir asmeniniame gyvenime.

• Dail. Vytautas Ignas, gyvenantis New Yorke, persikėlė į nuosavus namus: 9026 210 Pl., Queens Village 28, New York. Telef. GR 9-4787.

• Danutė Miškinytė, dr. Martinos ir inž. Napoleono Miškinių duktė, birželio 13 d. baigė Kingswood Cranbrook mergaičių aukštesniąją mokyklą.

Be mokyklos, ją dažnai matome dirbant su skautais, mergaičių choru ir tautinių šokių grupe. Ypačiai daug ji yra prisidėjusi lietuviškiems rengimams šokdama baletą. Gal daugiausia už tai jai turėtų būti dėkinga Detroito Korp! Neo-Lithuania, kurios beveik kiekviename rengime ji yra dalyvavusi.

Dabar, vasaros metu ji yra paėmusi vokiečių kalbos vasaros kursą University of Detroit, o žiemai žada persikelti į Ann Arbor, Mich. universitetą.

Linkime jai daug laimės užsibrezhtame kelyje. (j.g.)

• Jonas Čėsna, iš Omahos, Dirvos romano premijos mėcenatas, užsiprenumeravo prez. Ant. Smetonos monografiją.

• Prezidento Ant. Smetonos monografiją per Dirvą užsiprenumeravo P. Karosas, New Britain, Conn. ir Juozas Kreivėnas, Cicero, Illinois.

Pasaulinės Muges Lietuvių komitetas su pirmininku dr. J. Stuku.

V. Maželio nuotrauka

LIETUVIŲ DIENOS KOMITETAS POSĖDŽIAVO

Brooklyne birželio 30 d. posėdžiavo Lietuvių Dienai rengti komitetas. Komitetą sudaro 21 narys, kurių bent du trečdaliai visuomet dalyvauja posėdžiuose ir labai dažnai dalyvauja įvairių komisijų nariai. Šiame posėdy dalyvavę komisijų nariai: anglų kalbos sekcijos pirm. P. Wytenas, Antanas Sniečkus ir Jonas Valaitis, valdybos nutarimu, sutiko būti valdybos nariais.

Į posėdį buvo atvykęs tolimas svetys čekagietis V. Šimkus, lietuviško kryžiaus statytojas.

Pasirūšėjus, kad gerai pavyko New Jersey lietuvių diena, kilo mintis, kad būtų gerai surengti New Yorko lietuvių ir kitas dienas. Buvo išklausti pranešimai apie pasiruošimus dėl Lietuvių Dienos programos. Iš eilės programos reikalais pasisakė: Komiteto pirm. J. Stukas, Kazys Vasilauskas, Algirdas Kačanauskas, Jadvyga Matulaitienė, Vaclovas Butkys, Helen Kulber, Algirdas Budreckas pranešė, kad jaunimo talkininkų užsiregistravę 120. Prel. Jonas Balkūnas -- padarė pranešimą pamaldų reikalais, A. S. Trečiokas -- spaudos ir informacijos reikalais, Jonas Šlepetyš pranešė, kad išlaidų yra daugiau už įplaukas, Jonas Valaitis pasiūlė valdybai spausdinti 100,000 lietuviško kry-

žiaus atviručių, Aleksandras Vakselis padarė pranešimą sporto programos reikalais.

Lietuvių Dienos geresniame išgarsinimui nutarta atspausdinti 50,000 mažų skelbimų. Padėkota laikraščiams už talpinimą žinių Lietuvių Dienos programos reikalais. Nutarta atspausdinti visų aukotojų vardus ir aukas parodos pabaigoje. Spaudos ir informacijos komisija buvo praplėsta, sutikus įeiti kun. dr. Stasiui Valiušaičiui.

Valdyba ir visos veikiančios komisijos padarė viską, kad Lietuvių Diena būtų sėkminga. Dabar nuo programos dalyvių priklausys, kad visi laiku ir nurodytose vietose pribūtų. Taip pat labai svarbu, kad galimai anksčiau visi užsisakytų ir apsirūpintų nakvynėmis, nes paskutinėmis dienomis gali pristigti vietos.

Kurie į Lietuvių Dieną negalės atvykti ir dar nėra prisidėję kad ir maža auka, prašomi tai padaryti, nes šitas reikalas yra visų lietuvių ir garbės reikalas.

Komiteto išdininio adresas: Antanas Šetikas, 84-11 101 Street, Richmond Hill, New York 18, A. S. Trečiokas, Spaudos ir inf. kom. narys

TORONTO

• Kanados Lietuvių Tautinės S-gos centro valdybos pirmininkas K. Kalendra vasaroja savo vasaros rezidencijoje prie Georgian įlankos. Vietovė nors ir yra atstu nuo Toronto ir didžiųjų kelių, tačiau nubodžiauti netenka, nes nuolatos yra aplankomas gausaus bičiulių būrio iš arti ir toli.

• J. Preikšaičiui, žinomam visuomenininkui, St. Joseph ligoninėje, po ilgesnio ligos tyrimo, liepos 3 d. padaryta operacija. Ligoninui linkime ko veikliausiai pasveikti ir vėl atgal sugrįžti į visuomeninį darbą.

• Dr. J. Matulionytė, buvusi LB vietos apylinkės pirmininkė ir E. Čuplinskas -- dabartinis pirmininkas, iš savo povestuvinės kelnės po Europą, siunčia sveikinimus iš Portugalijos sostinės Lisabonos. Rašo, kad viskas yra labai gražu ir įdomu, tik nusiskundžia laiko stoka visas tas įdomybes apžiūrėti.

KLAIDOS ISTAISYMAS

Pranešime apie VLIKO pirm. J. Audėno vizitą Valsybės Departamente buvo klaidingai parašyta vizitauto asmens E. I. Schifferman pavardė. Turėjo būti Erwing I. Schiffman.

AUSTRALIJOS PADANGĖJE

• Adelaidės lietuvių bendruomenė trumpame laikotarpyje neteko trijų narių: balandžio 25 d. eismo nelaimėje mirė Jonas Fokas, gegužės 1 d. mirė Eugenijus Dubrauskas ir gegužės 10 d. mirė inž. Stasys Čeičys.

• Šurna, Lietuvos kariuomenės savanoris - kūrėjas, sunkiai serga.

• D. Dunda ir V. Klimaitis baigė Adelaidės universitetą ir gavo inžinieriaus diplomus.

• Canberroje krepšiniams priimti sudarytas specialus komitetas, kurį sudaro: J. Jablonskis, V. Martišius, K. Miniota.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

JIE GINS AUSTRALIJOJ LIETUVOS SPALVAS

Algis Varnas, Chicagos Neris. Puolikas. Ūgis: 6'2". Svoris: 185 svarai. Gimęs 1940 m. vasario 14 d. Lankė Chicagos St. Rita mokyklą, kurioje pastoviai žaidė krepšinį. Buvo išrinktas į miesto "All-City" ir katalikų mokyklų "All-Catholic" rinktines. Nuolatinis mūsų rinktinės dalyvis. Dalyvavo 1959 m. išvykoje į Pietų Ameriką. Šiomet baigė Murray State College, kur studijavo prekybinius mokslus. Studijuodamas žaidė krepšinį ir jam buvo pripažintas vertingiausio krepšinininko vardas. Algis yra vienas iš mūsų išskiliausių krepšinio žaidėjų. Pietų Amerikoje buvo pramintas "Astro Maximo" vardu. Algis mano, jog rungtynių metu Australijoje bus gera proga pademonstruoti iškilų lietuvių krepšinininkų žaidimą.

S. Dabkaus nuotrauka

PUIKUS 3 KNYGŲ KOMPLEKTAS — UŽ 10 DOLERIŲ!

Vykstant atostogų ar norint įteikti vertingą dovaną, pasinaudokite šia laikina, bet naudinga, proga ir įsigykite trijų vertingų knygų komplektą:

LAISVĖS KOVŲ DAINOS.
R. SPALIO ALMA MATER.
V. RAMONO DAILININKAS RAUBA.

Paskirai perkant, šios knygos kainuoja:

Laisvės Kovų Dainos — \$5.00,
R. Spalio Alma Mater — \$5.00,
V. Ramono Dailininkas Rauba — \$3.50.

Skubą įsigyti šį knygų komplektą, nedelsiant siunčia Dirvai žemiau dedamą atkarpą su 10 dol. čekiu ar pašto perlaide, nes minėtų knygų kiekis labai ribotas.

Prašau prisiųsti Dirvos knygų komplektą (Laisvės Kovų Dainas, Alma Mater ir Dailininkas Rauba) šiuo adresu:

Priedų: \$10.00.

Birželio 6 d. Chicagoje susituokė buvę Vasario 16 Gimnazijos auklėtiniai Vida Augaitytė ir Alfredas Blyskis, tik prieš keletą metų atvykę į JAV. Jaunoji lankė Wilsono kolegiją ir Illinois universitetą ir nuo pirmųjų dienų dalyvavo Vyčių chore, gi jaunasis studijuoja Illinois technikos institute ir yra aktyvus Tėviškos parapijos jaunimo rajono narys. Abu jaunieji yra Dirvos skaitytojai. Vestuvių puotoje dalyvavo virš pora šimtų svečių. Nuotraukoje jaunieji su palyda po jungtinių. Iš kairės: Skvirblinė, Idzelytė, Gasnerytė, Janušaitytė, Pagyrytė, Civinskaitė, jaunieji Vida ir Alfredas Blyskiai, Augaitis, H. Blyskis, Genutis, Kybartas, Kleinaitis ir Skvirblis.

V. Noreikos nuotrauka